

Asia: VN/23894/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain 119 ja 124 §:n muuttamisesta sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 7 ja 15 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SAK vastustaa yhteisöveron alentamista, sillä se heikentää julkista taloutta merkittävästi, ei juuri vaikuta talouskasvuun ja kasvattaa tuloeroja.

Yhteisöveron alentaminen julkisen talouden kannalta vastuutonta

Hallituksen esitysluonnoksessa yhteisöveroa alennettaisiin kahdella prosenttiyksiköllä 20 prosentista 18 prosenttiin, mikä heikentää staattisesti julkista taloutta 832 miljoonalla eurolla vuosittain. Jos osingonjako lisääntyy, verotuotot kasvaisivat 20-30 miljoonaa euroa. Toisaalta tappioiden vähennysajan pidentäminen supistaa verotuottoja noin 100 miljoonalla eurolla pitkällä aikavälillä. Yhteensä hallituksen esitysluonnos heikentää julkista taloutta noin 900 miljoonalla eurolla vuosittain.

Hallituksen esitysluonnoksessa aiemmin ilmoitettua 60 prosentin itserahoitusastetta on laskettu 34–46 prosenttiin. Vaikka itserahoitusastetta on laskettu, on se silti epärealistisen optimistinen tutkimuskirjallisuuteen nähden. Esimerkiksi keskeisessä metatutkimuksessa, jossa julkaisuharha on korjattu, yhteisöveronkevennyksen itserahoitusaste jää keskimäärin nolnaan (Gechert ja Heimberger 2022). Myös tuoreessa Euroopan komission raportissa päädytään johtopäätökseen, että yhteisöveron veronkevennys on hyvin tehotonta ja kohdennetut toimet ovat tehokkaampia, mutta niidenkään itserahoitusaste ei ole kovin korkea (Demougin ym. 2026).

Kokonaisveroaste laskee hallituskauden aikana 0,5 %-yksikköä. Kokonaisveroasteen lasku vaikuttaa osaltaan julkisten alijäämien paisumiseen. Jos kokonaisveroaste olisi pidetty ennallaan, myös julkinen alijäämä olisi noin 1,5 miljardia euroa pienempi.

SAK katsoo, että varsinkin EU:n liiallisen alijäämän menettelyn jouduttuaan hallituksen olisi tullut asettaa julkisen talouden vakauttaminen etusijalle ja pidättäytyä kokonaisveroastetta rapauttavista ratkaisuista. Tämän vuoksi yhteisöveron alennusta ei tule toteuttaa.

Se toisi myös rahoitusmarkkinoiden silmissä uskottavuutta pyrkimykseen vahvistaa julkista taloutta. Lisäksi verotuksen ennakoitavuus paranisi, sillä ensi vaalikaudella yhteisöveron alennus on todennäköisesti peruttava velkajarrun edellyttämän mittavan julkisen talouden vahvistamisen vuoksi.

Taloukasvu ei kiihdy yhteisöveron alentamisen seurauksena

Suomen yhteisöveroaste (20 %) on jo kansainvälisesti hyvin kilpailukykyisellä tasolla. Kansainvälisten verosopimusten ansiosta kilpajuoksu yhteisöveron alentamiseksi on saatu katkaistua. OECD-maissa keskimääräinen yhteisöveroaste on ollut pikemminkin viime vuosina nousussa ja on nyt hieman yli 24 prosenttia (OECD 2025). Yhteisöveron alentamista ei voi siten perustella kansainvälisellä kilpailulla.

Yhteisöveroa alennettiin 2010-luvulla 26 prosentista 20 prosenttiin, ja kasvu oli kyseisenä aikana hyvin heikkoa. Historiallisesti yhteisöveron alentaminen ei ole Suomessa näkynyt myönteisinä kasvutai investointivaikutuksina (ks. myös Harju ym. 2022). Tutkimuskirjallisuuden perusteella yhteisöveron alennus ei välttämättä kiihdytä taloukasvua ollenkaan (Gechert & Heimberger 2022).

Jotta mahdolliset kasvuvaikutukset toteutuisivat, Suomen yhteisöveron lähtötason olisi pitänyt olla selvästi korkeampi. Näin ollen yhteisöveron lisäalentaminen 18 prosenttiin parhaimmillaankin lisää kasvua vain marginaalisesti ja sen itserahoitusaste jää hyvin lähelle nollaa.

Yhteisöveron alentaminen kasvattaa efektiivisesti myös jo valmiiksi ongelmallista listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennusta. Koska listaamattomien yhtiöiden osinkoverotus kevenee entisestään, lisää se myös tulonmuuntoa ja siten verosuunnittelua. Tätä ei voi pitää perusteltuna seurauksena, joten listaamattomien yhtiöiden osinkoverotus on syytä korjata pikaisesti. Jo nykyisin listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennus supistaa verotuloja, mutta myös vääristää investointeja siten heikentää taloukasvua (Määttänen ja Ropponen 2016).

Hallituksen esitysluonnoksessa oletetaan, että yritykset jakavat yhteisöveron alentamisen seurauksena enemmän osinkoja. Suomen ongelmana on jo pitkään ollut se, etteivät yritykset investoi riittävästi vaan hallituksen esitysluonnoksen mukaan ne jakoivat osinkoina ulos 60 % voitoistaan vuosina 2021-24. Jos yritykset jakavat vielä enemmän osinkoja jatkossa, riskinä on, että investoinnit ja talouskasvu pikemmin hiipuvat kuin vahvistuvat.

Yhteisöveron alennus kohdistuu lähinnä suurituloisille

Yhteisöveron alennus kohdentuu tulonjaollisesti hyvin epätasaisesti. Noin puolet yhteisöveron alennuksesta kohdentuu suurituloisimmalle prosentille (Heino 2024). Toisin sanoen yhteisöveron alennuksen 900 miljoonasta eurosta peräti 400 miljoonaa euroa valuu suurituloisimmalle prosentille. On hyvä huomata, että yhteisöveron alentamisen suurituloisia suosiva fiskaalinen mittakaava on jopa suurempi kuin korkeimpien marginaaliverojen merkittävän alentamisen vaikutus (335 milj. e).

Yhteisöveron alennus valuu myös suurelta osin ulkomaille. Hieman yli puolet Suomen pörssilistatuista yhtiöistä on ulkomaalaisomistuksessa (Euroclear Finland 2026). Näin ollen hieman yli puolet pörssilistattujen yhtiöiden osingoista valuu ulkomaille, eikä jää hyödyttämään Suomen kansantaloutta. Veronkevennyksen sijaan ulkomaalaista omistusta tulisi pyrkiä verottamaan aktiivisemmin esimerkiksi säätämällä viiden prosentin lähdevero rahastojen ja muiden osinkoveroista vapautettujen yhteisöjen osingoille.

Vanhala Laura
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry